

[trouw.nl](https://www.trouw.nl)

Omstreden belastingdeals tussen fiscus en multinationals openbaar

Jan Kleinnijenhuis

Voor het eerst heeft de Belastingdienst gedetailleerd inzage gegeven in de manier waarop Nederland internationaal belastingontwijking mogelijk maakt. Trouw kreeg inzage in een vertrouwelijke notitie waarin ambtenaren van de Belastingdienst de meest gemaakte afspraken met bedrijven beschrijven. De Tweede Kamer heeft dat stuk uit 2015 nooit gezien, ondanks herhaalde verzoeken om meer openheid over dit onderwerp.

Lees verder na de advertentie

In het rapport waarschuwen ambtenaren staatssecretaris Wiebes van financiën dat veel van de Nederlandse afspraken onder druk komen te staan. Binnen de Europese Unie en de Organisatie voor economische samenwerking en ontwikkeling (Oeso) wordt gewerkt aan het tegengaan van belastingontwijking. Desondanks vragen de ambtenaren de staatssecretaris om door te mogen gaan met het maken van de afspraken, en Wiebes stemt daarmee in.

Op één na zijn alle negen veelvoorkomende afspraken die de ambtenaren in 2015 beschrijven nog steeds te maken door bedrijven

'Geen enkel probleem'

De notitie vat feitelijk kort samen wat het beleid van Nederland is in de internationale discussie over belastingontwijking, zegt Jan Vleggeert, universitair hoofddocent belastingrecht aan de Universiteit Leiden. “Dat is kort gezegd: wij vinden het geen enkel probleem om bedrijven te helpen belasting te ontwijken zolang dat niet verboden is. Het is legaal, en we verdienen er geld aan, dus waarom zouden we ermee stoppen?”

Dat is ook niet gebeurd, bevestigt een woordvoerder van staatssecretaris Wiebes. Op één na zijn alle negen veelvoorkomende afspraken die de ambtenaren in 2015 beschrijven nog steeds te maken door bedrijven. Financiën stelt tegelijkertijd dat ‘Nederland een voortrekkersrol beoogt te vervullen waar het gaat om transparantie als middel tegen belastingontwijking’.

Volgens Vleggeert is een aantal van de structuren die de notitie beschrijft bekend, terwijl andere tot nog toe redelijk onopgemerkt zijn gebleven. “En zelfs met de huidige internationale regelgeving kunnen bedrijven vaak nog steeds gebruik maken van die constructies. Mensen die werken bij een belastingadvieskantoor weten dat wel, voor hen is

het geen nieuws. Maar ik kan me zo voorstellen dat de Tweede Kamer graag zou willen weten in hoeverre die afspraken nog gemaakt worden.”

De ambtenaren signaleren in 2015 zelf al dat sommige afspraken zeer omstreden zijn. Zo kan de zogeheten informeel kapitaal-afpraak ‘internationaal spanningen oproepen’. Een dergelijke afspraak kan heel gunstig uitpakken voor Nederlandse brievenbusmaatschappijen van buitenlandse bedrijven. Bezittingen die zij (bijna) gratis krijgen van het moederbedrijf mogen zij onder die afspraak toch tegen marktwaarde afschrijven. Nederland benadeelt daarmee het thuisland, maar meldt dat niet.

(Financiën bevestigt dat de fiscus dergelijke afspraken voorlopig blijft maken

Reputatie

“Wij zien dat er onzakelijk wordt gehandeld en we stellen vervolgens (...) de andere belastingdienst daar niet actief van op de hoogte”, schrijven de ambtenaren aan staatssecretaris Wiebes. Het eventueel delen van de informatie met andere landen zal ‘een negatieve impact hebben op de aantrekkelijkheid van het Nederlandse vestigingsklimaat’.

“Dit had geschreven kunnen worden door een belastingadviseur”, typeert Vleggeert die redenatie. “Maar dit zijn ambtenaren van de Belastingdienst die de staatssecretaris moeten adviseren. Dan moet je oog hebben voor wat dit betekent voor je reputatie in de wereld.”

Financiën bevestigt dat de fiscus dergelijke afspraken voorlopig blijft maken. Volgens een woordvoerder zijn bedrijven zelf verantwoordelijk voor het informeren van de fiscus in het buitenland, en is dat onderdeel van de afspraak die zij maken in Nederland. Hij wijst erop dat Nederland tevens heeft afgesproken informatie over deze zogeheten rulings te zullen uitwisselen met landen binnen de Oeso en de EU. In januari moest Wiebes de Kamer echter melden dat er pas over 389 rulings informatie is gedeeld, terwijl Nederland heeft toegezegd om informatie over minimaal 6.750 rulings uit te wisselen.

Lees hier wat [de belangrijkste bevindingen uit de vertrouwelijke notitie](#) zijn.

Trouw.nl is vernieuwd. Ter kennismaking mag u nu gratis onze artikelen lezen.

